

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2023-10-02

Diarienummer:
UBN-2023-05825

Handläggare:
Christine Kastner Johnson

Gymnasieskolans framtida organisation

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** nämnden ställer sig bakom den föreslagna målbilden för den kommunala gymnasieskolans framtida organisation,
2. **att** en kommunal gymnasieskola startar höstterminen 2026 på Götgatan 17 (nuvarande Fyrisskolans lokaler) samt
3. **att** det preliminära utbudet revideras för Teknikprogrammets inriktningar enligt följande: inför hösten 2024 erbjuds inriktningarna teknikvetenskap och informations- och medieteknik. Inriktningen design och produktutveckling stryks från utbudet.

Ärendet

I ärendet beskrivs ett nuläge för den kommunala gymnasieskolan samt åtgärder och målbild för en framtida organisation.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen i samråd med kommunledningskontorets lokalförsörjningsenhet.

Förslaget har inga konsekvenser sett ur jämställdhetsperspektivet.

Konsekvenser för elever

Förslaget innebär ett skolbyte för nuvarande elever på Fyrisskolans Samhällsvetenskapsprogram, Naturvetenskapsprogram och Teknikprogram från och med höstterminen 2024. Det är alltid en omställning för elever att tvingas byta skola. Det behövs därför en beredskap på mottagande skolor att ta emot de nya eleverna så

att de känner sig välkomna och inkluderade i den nya skolan. För att säkerställa barnperspektivet och att ungdomarna ges möjlighet att uttrycka sina åsikter, kommer mottagandet på skolorna genomföras i dialog med de berörda eleverna.

Vad gäller UYG Ekebys Restaurang- och livsmedelsprogramms elever kommer de att gå kvar i nuvarande lokaler och det är endast den organisatoriska tillhörigheten som kommer att ändras från Fyrisskolan till Katedralskolan. För att säkerställa att eleverna på UYG Ekeby tas om hand ska en programrektor placeras på UYG Ekeby.

På längre sikt ger omorganisationen bättre förutsättningar för att upprätthålla en god kvalitativ utbildning i de kommunala gymnasieskolorna.

Konsekvenser för näringslivet

Gymnasieutbildningarna har stor betydelse för kompetensförsörjningen i olika delar av näringslivet. Genomförandet av de föreslagna förändringarna kommer att diskuteras med berörda branscher i programråden.

Föredragning

Bakgrund

Under åren 2021 – 2022 fattade den dåvarande Utbildningsnämnden följande beslut som ligger till grund för det aktuella ärendet:

- ”Arbetsgrupp för Fyrisskolans framtida utveckling” (UBN-2021-03506).

Den 21 juni 2021 tillsatte utbildningsnämnden en arbetsgrupp med syfte att ta fram en plan för Fyrisskolans framtida utveckling. I arbetsgruppen ska utbildningsnämndens presidium, gymnasieskolans ledning, Fyrisskolans ledning samt representanter från skolans personal ingå. Arbetsgruppen inhämtade även elevernas synpunkter.

- ”Återrapport om Fyrisskolans framtida utveckling” (UBN-2021-03506).

En återrapport från arbetsgruppen med förslag till åtgärder presenterades för nämnden den 10 februari 2022. Åtgärderna föreslogs genomföras i tre olika steg med flera olika förslag till åtgärder inom varje steg. Steg 1 innebar bland annat att rektor fick ett riktat uppdrag att utveckla Fyrisskolan med Teknikprogrammet som kärna, att en utvecklingsroll skapades på skolan för att utveckla Teknikprogrammet, att marknadsföringen av skolan förstärktes och att Ekonomiprogrammet togs bort ur skolans utbud från och med hösten 2022.

Åtgärderna inom steg 2 och 3 var följande:

Steg 2:

- Förvaltningen utreder skyndsamt lokalanvändningen för hela gymnasieskolan i samarbete med kommunledningskontorets fastighetsstab. I uppdraget ingår att undersöka en eventuell framtida flytt av utbildningar på Uppsala Yrkesgymnasium Ekeby till Fyrisskolan.
  - I översynen av lokalanvändningen ingår också att ta ställning till gymnasiesärskolans framtida placering. Viss lokalanpassning behöver oavsett ske för gymnasiesärskolans fortsatta behov.

Steg 3:

- Förvaltningen ska tillsammans med Fyrisskolans skolledning vidare värdera om nya program eller inriktningar som den kommunala huvudmannen idag inte erbjuder ska etableras på Fyrisskolan.

Utifrån ärendet beslutade utbildningsnämnden att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta med arbetet i linje med föredragningen i ärendet.

- ”Inriktning för lokalplanering inom gymnasieskolan” (UBN-2022-05694)

Den 29 september 2022 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda förutsättningarna för en avveckling av Ekeby som lokalisering för gymnasieutbildning, samt att en utredning av placering för restaurang- och livsmedelsprogrammet samt Fyrisskolans gymnasiesärskola tas upp i samband med kommande lokalförsörjningsplan.

- ”Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2023-2027 med utblick till 2023” (UBN-2022-06387)

I Lokalförsörjningsplanen för pedagogiska lokaler 2023-2027 med utblick till 2023 som antogs av utbildningsnämnden den 24 november 2022 anges följande behov:

”2022 års befolkningsprognos visar ett ökat behov av gymnasieplatser för den folkbokförda befolkningen i liknande takt som prognosen 2021. Det bedöms bo drygt 1 400 fler ungdomar i gymnasieåldrarna i Uppsala kommun hösten 2032 jämfört med hösten 2021.” ”Med sina yrkesutbildningar har gymnasieskolan ett behov av specialiserade lokaler. Ett arbete pågår med att samla dessa lokaler på färre enheter. Gymnasiets kapacitet är anpassat till det nuvarande behovet men en förväntad elevtalsökning gör att fler platser behöver tillföras inom planperioden.”

Följande utredningar beslutades att genomföras under 2023: tillgänglighetsanpassningar på Fyrisskolan för gymnasiesärskolan, avveckling av Ekebygymnasiet genom flytt av verksamheten inom befintliga lokaler, ombyggnation av Fyrisskolan för anpassning till Restaurang- och livsmedelsprogrammet samt placering av Fyrisskolans gymnasiesärskola.

Genomlysning av den kommunala gymnasieskolans organisation

En grundlig genomlysning av den kommunala gymnasieskolans organisation och lokalbehov har skett under åren 2022-2023. Bakgrunden är bland annat:

- det vikande elevunderlaget till Fyrisskolan som pågått under en längre tid trots krafttag för att vända utvecklingen
- den ekonomiska situationen för den kommunala gymnasieskolan som Fyrisskolans vikande elevunderlag har bidragit till
- uppdraget att utreda avvecklingen av UYG Ekeby samt framtida placering av Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Målbild 2026 för de gymnasieskolor som är berörda av omorganisationen

Utifrån genomlysningen har gymnasieskolans ledning utrett hur en framtida hållbar gymnasieorganisation kan se ut. Kortfattat innebär förslaget till ny organisation att

- UYG Ekeby är avvecklad till höstterminen 2026 och Restaurang- och livsmedelsprogrammet är placerat på nystartad skola.
- Ny skola startar på Götgatan 17 i före detta Fyrisskolans lokaler. På skolan erbjuds Restaurang – och livsmedelsprogrammet samt de

gymnasieprogram som är aktuella utifrån de behov som bland annat det regionala planeringsunderlaget visar. Anpassad gymnasieskola (Uppsala AG Fyris) med egen rektor är också placerad på skolan.

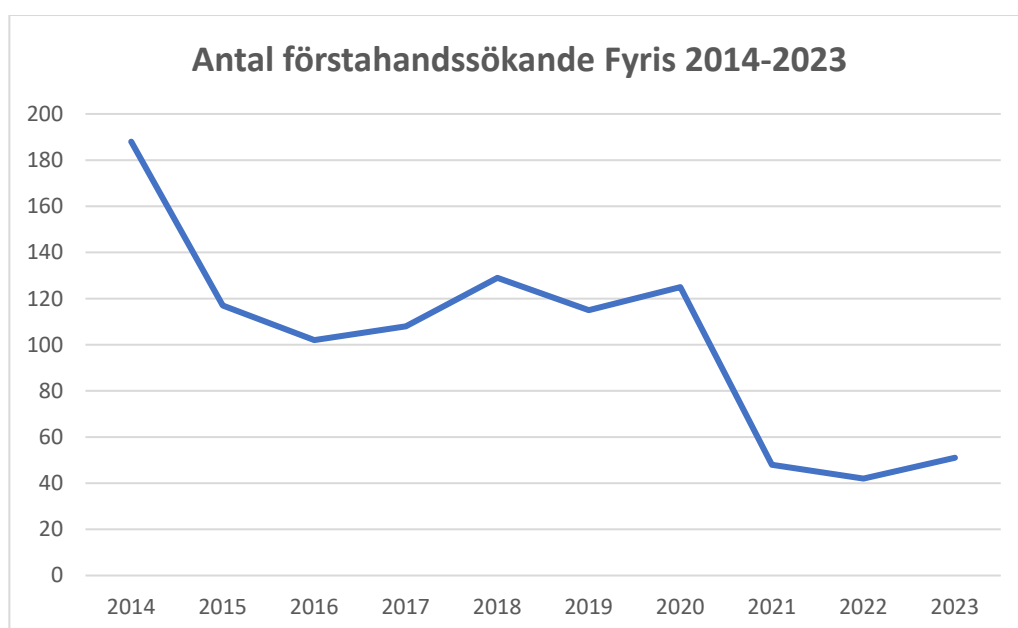
Nedan beskrivs förslaget till ny organisation för respektive skola mer detaljerat.

Fyrisskolan

Nuläge

I valet till gymnasiet inför läsåret 2023/2024 som avslutades den 1 februari 2023 kunde gymnasieledningen konstatera att sökande siffrorna till Fyrisskolan hade ökat något men det ligger fortfarande på en låg nivå.

I diagrammet nedan visas sökandesiffrorna för Fyrisskolan under åren 2014-2023.

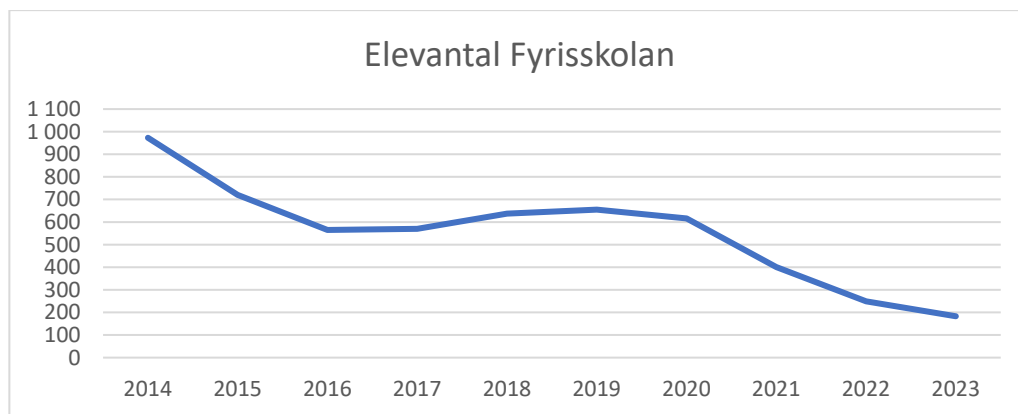

När antagningen till läsåret var klar den 1 juli 2023 hade 69 elever antagits till åk 1 på Fyrisskolan. Av dessa hade endast 36 elever sökt till Fyrisskolan i första hand. Totalt finns idag 201 elever på Fyrisskolan. Skolan har plats för 850 elever.

I tabellen nedan visas antalet elever fördelade på program den 15 september 2023.

Antal elever på Fyrisskolan den 15/9 2023				
Program	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4
NA	6	13	14	
SA	31	15	0	
TE	35	30	40	
T4				17
SUMMA/ÅK:	72	58	54	17

I diagrammet nedan visas elevantalet för Fyrisskolan under åren 2014-2023.

Förvaltningen kan konstatera att Teknikprogrammet på Fyrisskolan under flera år inte har kunnat konkurrera om eleverna i tillräcklig omfattning med andra skolor som erbjuder programmet. Till höstterminen 2023 antogs 23 elever till programmet som förstahandssökande. Även till Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet på Fyrisskolan är intresset från eleverna inför valet av program och skola svagt.

Utifrån det bristfälliga elevunderlaget visade Fyrisskolan i bokslutet för 2022 ett underskott med 23,6 mkr och prognosen för 2023 visar på ett underskott med 31 mkr. Underskottet påverkar samtliga kommunala gymnasieskolors ekonomi vilket i sin tur kan påverka kvaliteten för de övriga skolornas undervisning.

Fyrisskolans ombyggnad

Kommunkontorets lokalförsörjningsenhet har tillsammans med Skolfastigheter utrett förutsättningarna att bygga om Fyrisskolans lokaler för att anpassa dem till Restaurang- och livsmedelsprogrammets behov samt att tillgänglighetsanpassa lokalerna för anpassad gymnasieskolas elevers behov. Utredningen visar att det är möjligt. Ett förslag till ombyggnation av Fyrisskolan kommer att presenteras i Lokalförsörjningsplanen som antas av utbildningsnämnden i november 2023.

Förslag åtgärder

Utifrån ovanstående beskrivna nuläge föreslår förvaltningen att Fyrisskolan byggs om med start från höstterminen 2024 fram till höstterminen 2026 så att det tillkommer

- lokaler för ett skolförlagt Restaurang och livsmedelsprogram
- butik med försäljning av produkter från Restaurang och livsmedelsprogrammet till allmänheten
- restaurang för Restaurang och livsmedelsprogrammet med tillgång för allmänheten

Ovanstående gynnar även anpassad gymnasieskola för deras behov av kök och försäljningsytor. Dessutom tillgänglighets anpassas lokalerna för att klara anpassad gymnasieskolas behov.

Inför och under ombyggnationen av lokalerna är det viktigt att personal och elever inom det skolförlagda Restaurang- och livsmedelsprogrammet får vara delaktiga så att lokalerna blir ändamålsenliga utifrån programmets särskilda behov. Detsamma gäller för personal och elever inom anpassad gymnasieskola.

Från och med höstterminen 2024 när Fyrisskolan stängs för ombyggnation sker följande:

- ingen ny antagning till något gymnasieprogram görs till åk 1 på Fyrisskolan

- Teknikprogrammet med antagning till åk 1 och Teknikprogrammets åk 4 placeras på Lundellska skolan
- Teknikprogrammet åk 2 och 3 placeras organisatoriskt och till största delen lokalmässigt på Lundellska skolan
- Teknikprogrammets åk 2 och 3 samt Teknikprogrammets åk 4 har möjlighet att använda Fyrisskolans lokaler utifrån behov
- anpassad gymnasieskola kommer att finnas kvar i Fyrisskolans lokaler (Uppsala AG Fyris)
- Samhällsvetenskapsprogrammet åk 2 och 3 placeras på Ellen Fries gymnasium
- Naturvetenskapsprogrammet åk 2 och 3 placeras på Celsiusskolan
- antagning till åk 1 till Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet täcks av det utbud som redan finns på andra kommunala gymnasieskolor
- lovskolan placeras på Katedralskolan

Fyrisskolans befintliga personal placeras i möjligaste mån på övriga kommunala gymnasieskolor utifrån sedvanliga bestämmelser och i samarbete med HR. Mottagande skolor säkerställer att ny personal tas emot och inkluderas i den nya skolan.

I samband med att Teknikprogrammet placeras på Lundellska skolan så behöver det preliminära utbudet revideras för Teknikprogrammets inriktningar. Utifrån det beräknande elevunderlaget så kommer skolan att kunna erbjuda två av programmets fem nationella inriktningar. Förvaltningen föreslår att inför hösten 2024 erbjuds inriktningarna teknikvetenskap och informations- och medieteknik för antagning till åk 1. För dessa två inriktningar finns det stora samarbetsmöjligheter med Uppsala universitet. Lundellska skolan har redan idag ett samarbete med Ångström laboratoriet och Teknikprogrammets närhet genom placeringen på Lundellska skolan kommer att ge goda förutsättningar att utöka samarbetet med universitetet ytterligare. Inriktningen design och produktutveckling stryks från utbudet. Inriktningen erbjuds av NTI Gymnasiet som är beläget på samma campusområde som Lundellska skolan. Elever som är antagna till de befintliga inriktningarna i åk 2 och 3 garanteras att få slutföra sin utbildning inom de inriktningar de redan har valt.

Uppsala Yrkesgymnasium Ekeby (UYG Ekeby)

Nuläge

På UYG Ekeby under läsåret 2023/2024 finns Restaurang- och livsmedelsprogrammet samt introduktionsprogrammen yrkesintroduktion och programinriktat val kvar och programmet ligger organisatoriskt under Fyrisskolan. Från och med hösten 2023 är all lärlingsutbildning, inklusive lärlingsutbildning inom Restaurang- och livsmedelsprogrammet förlagd till Ellen Fries gymnasium.

Förslag åtgärder

Undre läsåren 2024/2025 och 2025/2025 placeras det skolförlagda Restaurang – och livsmedelsprogrammet organisatoriskt under Katedralskolan. Lokalmässigt finns programmet kvar på UYG Ekeby, både för undervisning i yrkesämnena och i de gymnasiegemensamma ämnena. En programrektor placeras på UYG Ekeby.

Från och med höstterminen 2026 placeras Restaurang- och livsmedelsprogrammets skolförlagda del samt introduktionsprogrammen yrkesintroduktion och programinriktat val i fd Fyrisskolans ombyggda lokaler.

Beslut på olika nivåer

För att åstadkomma den beskrivna förändringen behövs flera beslut som ligger på olika nivåer.

I ett första steg behöver nämnden ta beslut om att ställa sig bakom målbilden och att Fyrisskolan på sikt ersätts av en nystartad skola på samma adress. Nämnden tar också ställning till vilka program och inriktningar som kommunen ska erbjuda.

De lokalmässiga förutsättningarna hanteras i beslutet om Lokalförsörjningsplan som behandlas i nämnden i november och därefter fastställs i kommunstyrelsen.

Den inre organisationen om vilka program som förläggs till vilken skola och hur ledning och personal organiseras, beslutas av chefen för kommunal gymnasieskola.

Genomförande i dialog och samverkan

Förslaget innebär en förändring som främst påverkar elever och medarbetare, men också på längre sikt de branscher som är framtida arbetsgivare för eleverna. Genomförandet behöver därför genomföras i dialog och samverkan i olika forum. Som framgår ovan kommer mottagandet på skolorna genomföras i dialog med de berörda eleverna. Genomförandeprocessen för medarbetare kommer att ske i samverkan med de fackliga organisationerna. Dialog kommer också att föras inom ramen för programråd/branschråd och funktionsrättsråd.

Ekonomiska konsekvenser

Ombyggnationen av Fyrisskolan hanteras inom ramen av Lokalförsörjningsplanen vilken antas av utbildningsnämnden i november 2023. Kostnaden för ombyggnationen för lokaler till Restaurang- och livsmedelsprogrammet beräknas till ca 60 mkr. Dessutom tillkommer kostnaden för tillgänglighetsanpassning utifrån anpassad gymnasieskolas behov.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 oktober 2023

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör